

V Londonu se bojijo spopa-
da med Italijo in Jugo-
slavijo radi Jadrana

London, 13. oktobra. V diplomatskih in uradnih krogih Anglije vlada nič kaj ugodno mnenje glede bodočega miru med Italijo in Jugoslavijo. Dočim trdijo mnogo poučeni krogi, da bo prišlo med Jugoslavijo in Italijo čim prej do odprtega boja, pa se trdi v drugih krogih, da zna nastati v Jugoslaviji civilna vojna. Do odkritega boja bo prišlo kmalu potem, ko bo truplo ubitega kralja pokopano. Pogreb kralja se vrši v četrti, 18. oktobra. V slučaju, da pride do civilne vojne med Hrvati in Srbi, pravijo londonski krogi, bo Jugoslavija razrušena. To priložnost, trdijo v Londonu, bo na vsak način izkoristila Italija, da razširi svoje meje. Sovražnosti Italije napram Jugoslaviji in nasprotno, so dospele tako daleč, da se sovravnosti ne morejo nehati drugače kot v odprtem boju. Sicer so v Londonu mnenja, da dejstvo, da se nahajajo v jugoslovanski začasni vladi izmed treh regentov dva Hrvata, bo pomirjevalno vplivalo na hrvatski narod, toda bojijo se intrig od strani Italije, ki je dosedaj še vedno pospeševala hrvatsko razkolniško propagando. Skrajno stroga cenzura tako v Jugoslaviji kot v Italiji naznanja, da se nekaj godi za kulisami.

Pogreb Mrs. Zagore

V torek se iz cerkve sv. Kristine vrši pogreb pionirske slovenske žene. Mrs. Zagore, o katere smrti smo že v soboto poročali. Ranjka je bila doma iz vasi Meglenik, fara Trebnje na Dolenjskem. Po očetu se je pisala Kuckenberger, pri hiši so pa rekli pri Presnikovi. Mnogo rojakov je iz dotičnega okraja v Clevelandu. Ranjka Mrs. Zagore se je nahajala v Clevelandu nad 38 let, in v Euclidu že 27 let, kjer je bila ena pionirskih družin. Ranjka zapušta tu soproga Jakoba, doma iz svetokriške fare pri Kostanjevici. O njem bomo čitali pionirski opis pozneje enkrat. Ranjka zapušta tudi sina Johna, hčer Ano, poročeno Gaffney, sina Franka in Jacka ter hčeri Agnes in Helena. Ranjka je bila članica dr. Srca Marije (stara), St. Clair Grove št. 98 W. O. W. in dr. sv. Nikole št. 22 H. B. Z. Pogreb bo vodil A. Grdina in Sinovi pogrebni zavod. Težko prizadeti družini izkazujemo naše globoko sožalje. Počivaj, dobra žena in mati, v miru v ameriški zemlji!

Išče se!

V San Franciscu, Cal., je nagloma preminil rojak Jos. Pangerc, star 52 let, doma od Sv. Vida pri Zatični. V stari domovini zapušta tri sestre, v Ameriki pa brata, ki se nahajajo nekje v Clevelandu. Tega brata se prosi, da se zglozi nemudoma pri John Bartol, 541 Utah St., San Francisco, Cal., kjer bo dobil važna obvestila.

Roparji v mestni hiši

V noči med četrtkom in petkom so prišli roparji v mestno hišo v Maple Heights. Vlomili so okno dvorane, kjer zborujejo councilmani. Toda stražnik v poslopju jih je zaslišal in zakričal, nakar so banditi pobegnili, ne da bi kaj odnesli.

Iz bolnice

S Svetkovo ambulanco se je vrnil na dom iz Glenville bolnice Mr. Frank Bubnič, ki stanuje na 15626 Holmes Ave.

Zagovornik Bruno Haupt-
manna trdi, da je nje-
gov klient nedolžen

New York, 13. oktobra. Jas. M. Fawcett, zagovornik Bruno Richard Hauptmanna, je danes izjavil, da bo dokazal v popolno zadovoljnost sodnije in vse javnosti, da njegov klient Hauptmann basoluto ni bil v noči, ko je bil odpeljan otrok Lindbergha, v državi New Jersey. Mr. Fawcett bo podal tozadevne dokaze pred najvišjo sodnijo države New York v ponedeljek, ko se bo vršilo zaslišanje, če se sme Hauptmann izročiti oblastem države New Jersey ali ne. Odvetnik je zagotovil, da bo "premaknil nebesa in peklo," da prepreči izročitev Hauptmanna oblastem države New Jersey. Ako sodnija v ponedeljek odloči, da se Hauptmann ne more izročiti oblastem države New Jersey, tedaj bo nastopil državni pravdnik mesta New York, ki bo začel z obravnavo proti Hauptmannu radi izsiljevanja. Kot znano so v stanovanju Hauptmanna našli za \$14,000 bankovcev, ki so bili plačani kot odškodnina za vrnitev ugrabljenega otroka. In če se bo tudi ta obravnava ponesrečila, tedaj pride Hauptmann v oblast zvezne sodnije, kjer bo tožen, da je imel v posesti zlate bankovce, za kar lahko dobi 10 let ječe in \$50,000 globe. Zagovornik Hauptmanna, Fawcett, je na vprašanje častnikarjev, če misli, da je njegov klient nedolžen, odgovoril, da se tozadevno ne more izjavit, toda povedal pa bo svoje mnenje pred najvišjo sodnijo v ponedeljek.

Ponarejeni potni list

Originalni potni list s številko 140-591, katerega ponaredbo so dobili pri enem izmed osumljencev umora jugoslovanskega kralja, Zvonimiru Pospesilu. Originalni potni list je bil izdan na ime Joseph Turčan, ki je bil v Detroitu. Bil je to prost delavec, doma iz Hostie, Čehoslovaška. Ponarejeni potni list z isto številko, kot je bila izdana Turčanu, je pa rabil Zvonimir Pospesil, alias Jaroslav Novak, katerega je francoska policija te dni prijel, ker je osumljen, da je bil eden izmed zarotnikov zoper življenje jugoslovanskega kralja. Kje je danes Turčan, se ne ve. Najbrž so mu zločinci ukradli potni list in ga spremenili na svoje ime.

Poskusno glasovanje

Casopis "Literary Digest" je razposlal v Californijo 680,000 glasovnic, na katerih naj se dr. Sinclairja za governorja države Californije ali so nasprotni. Rezultat poskusnega glasovanja bo objavljen v treh tednih.

16-letni ropar

Policija v bližnjem mestu Wilioughby je streljala na 16-letnega zamorskega fanta Broadusa Jacksona, katerega je zalotil pri ropu neke grocerijske trgovine. Otrok je bil na begu zadet po policijskih kroglih, da je kmalu potem umrl.

Lepa svota

Plinska družba, The East Ohio Gas Co., se pripravlja te dni, da razpošlje čeke v svoti \$3,240,000 svojim odjemalcem. To je povračilo za preveč plačani vporabljeni plin. Računa se, da bodo vsi čeki dostavljeni odjemalcem plina še pred Božičem. Cena sbrbu je zadnje čase sla visoko navzgor.

Truplo kralja Aleksandra se nahaja v Zagrebu

Split, Dalmacija, 14. oktobra. Kralj Aleksander, ki je pred enim tednom zapustil to pristanišče v generalni uniformi, da se poda na prijateljski pogovor z voditelji Francije, se je danes vrnil kot mrtvo truplo v admiralski uniformi na krovu jugoslovanske križarke Dubrovnik.

Truplo se nahaja v priprosti leseni krsti, katero je Francija naročila jugoslovanskemu kralju, potem ko ga je pretekli turek zadela morilčeva krogla. Na vrhu krste se nahaja admiralski klobuk.

Truplo je dospelo v pristanišče v nedeljo ob 6:05 zjutraj. Trdnjavske baterije so oddale 101 strel v pozdrav. Policija je oddala obsežne varnostne odredbe, da ne bi zopet prišlo do kakkega umora visokih oseb, ki so zbrane v pristanišču. Vsa okna na vseh hišah so morala biti trdno zaprta.

Iz križarke je neslo truplo kralja šest mladih mornariških častnikov. V Splitu je počivalo truplo dve uri, nakar je bilo položeno na vlak in odpeljana proti Zagrebu. Priprosti ljudje so bridko jokali, ko so se približali trupu kralja, ki je bil pri Dalmatincih silno priljubljen.

V Splitu je dospel tudi francoski mornariški minister z vsem svojim štabom, ki je spremljal truplo od Marseilla. V Zagreb je dospel truplo v nedeljo popoldne in ostane tam ves dan. V ponedeljek večer se pričakuje truplo v Belgrad.

Paris, 13. oktobra. Prva uradna izjava pariške tajne policije včeraj naznanja, da je morilec jugoslovanskega kralja Aleksandra in francoskega zunanjega ministra skrbno skrli vse znake, da bi se ga moglo pozneje identificirati.

Dosedaj se je tudi dognalo, da je bil morilec dobro financiran in je imel mnogo sozarotnikov. Najbolj obsežne tajne predpriprave so bile odredjene za umor. Umor Aleksandra nikakor ni bil izbruh blaznega fanatika, pač pa delo razumne osebe, ki je šla do skrajnosti vseh svojih načrtih.

Francoska policija je zadnje dneve naredila stotero pogonov na stanovanja Jugoslovancov, ki prebivajo v Parizu. Večinoma so to politični begunci, ki so morali bežati iz Jugoslavije.

Definitivno je sedaj ugotovljeno, da je morilec Petrus Kalem en imel ponarejen potni list in da je svoje ime spremenil zadnji trenutek. Pri sebi ni imel morilec nobenih identifikacijskih znakov, razven dveh najbolj modernih revolverjev. Vsak je vreden nad \$200.00, kar znači, da je imel morilec mnogo denarja na razpolago.

Natančna preiskava revolverjev je dognala, da so bili revolverji nalašč narejeni za kraljevi umor. Na nobenem revolverju ni številke niti imena tovarne, kjer so bili narejeni. Tudi na nabojih, katerih je imel morilec nad 200 pri sebi, ni nobenega imena in znaka. Morilec je bil ob času umora jako gosposko obleden.

Belgrad, 13. oktobra. Morilec jugoslovanskega kralja Petrus Kalem je bil še pred nedavnim pred sodnijo v Zagrebu obtožen umora hrvatskega poljedelskega ministra dr. Mirka Neudorferja. Pri obravnavi je bil oproščen. Takoj po oprostitvi je pobegnil zaeno s svojimi brati.

Policija v Parizu je nadalje

dognala, da je prišel Kalem 3. oktobra v neko trgovino z moškimi oblekami v Parizu v Rue Margran. Dotični moški je povedal, da se piše "Suk." Naročil je obleko, katero so mu poslali v njegov hotel. Nahajal se je v spremstvu dveh drugih tujcev. Policija je dognala, da je obleka ista, katero je nosil morilec ob napadu na jugoslovanskega kralja.

Policija je včeraj naredila pogon na stanovanje Svetozarja Pribičevića, bivšega jugoslovanskega ministra notranjih zadev, ki živi danes kot izgonanec v Parizu, in ki je poznan kot eden najbolj zagriženih Hrvatov. Pribičević je stalni dopisnik newyorškega hrvatskega dnevnika "Hrvatski Svet."

Obenem je pariška policija vdrla tudi v stanovanje Vladimira Radića, sina pokojnega hrvatskega voditelja Stefana Radića. Kaj je policija našla v stanovanjih obeh, ni bilo sporočeno javnosti.

Francosko časopisje medtem

Znoreli premogarji

Pecs, Ogrska, 14. oktobra. Danes so prinesli iz tukajšnjega premogovnika 44 premogarjev, ki so v rudniku znoreli. V rudniku se nahaja, 1,000 čevljev pod zemljo, skoro 1,200 premogarjev, ki so izjavili, da ne gredo iz jame in da ne bodo prej jedli, dokler jim kompanija, ki lastuje premogovnik ne zboljša plače. Premogarji se nahajajo pod zemljo že 72 ur in to brez vsake hrane. Izmed onih 44, ki so jih prinesli na površje, so nekateri zblazneli, drugi pa napol mrtvi od stradanja. Vlada je posegla vmes in je poslala pet delavskih voditeljev v rudnik, da pregovorijo premogarje, da pridejo na površje, toda premogarji so vladne poslanca pridržali kot talnike. Pred premogovnikom se odigravajo strašni prizori. Ženske premogarjev se bijejo z orožniki in policijo, ker hočejo iti same v rudnik, da umrjejo skupaj s svojimi možmi.

Manj ur, ista plača

Washington, 13. oktobra. Predsednik Roosevelt je dal vedeti kakim 200,000 delavcem, ki so zaposleni v industriji za izdelovanje oblek, da se bodo pričenši s 1. decembrom, njih delovne ure znižale od 40 na 36 na teden, ne da bi se delavcem pri tem kaj utrgalo pri plačah. Predsednik je oddal to odredbo že zadnje poletje, toda jo je zadržal zaradi protesta nekaterih operatorjev. Imenovan je bil nepristranski odbor, ki je zadevo preiskal in dognal, da je predsednikova odločitev pravilna. Radi znižanih delovnih ur se pričakuje, da bodo industrije lahko najele 10,000 nadaljnjih delavcev.

Lepo prosimo

Več kot 12 ducatov stblov imamo razposojenih ljudem, katere smo jim posodili iz prijaznosti za razne prireditve. Ljudje pa zanemarijo, da bi stole vrnili. Prosimo lepo, da stole vrnejo, ker jih nujno potrebujemo.

— A. Grdina in Sinovi pogrebni zavod.

Cenejši gasolin

Cene gasolinu so se zadnjo soboto v Clevelandu znižale za pol centa pri galoni.

zahteva izgnanstvo vseh tujcemcev v Franciji, ki so količakaj sumljivi. Očita se jim, da izkoriščajo gostoljubnost francoske republike in delajo načrte za razne zarote in umore. Francosko ministerstvo za notranje zadeve sporoča, da je že letos izgnalo 6,729 nezaheljenih tujcemcev iz Francije.

Dunaj, 13. oktobra. Vodstvo avstrijske državne policije je včeraj poklicalo vse hrvatske politične begunce v Avstriji, da se nemudoma javijo na policiji. Vsi Hrvati, ki bi skušali prekorčiti avstrijsko mejo, morajo biti nemudoma prijeti. Kot poroča avstrijska policija bežijo hrvatski begunci iz Francije in Švice v Avstrijo, ker se bojijo, da jim gre za glavo v Franciji in Švici.

Praga, 13. oktobra. Čehoslovaški ministerski kabinet je bil sklican včeraj k izrednemu zasedanju. Češki ministerjski predsednik Malypeter je imel odličan govor, tekom katerega je hvalil vrline umorjenega jugoslovanskega kralja. Kabinet je enoglasno sklenil poslati jugoslovanski vladi in družini pokojnega kralja globoko sožalje češkega naroda.

Češka vlada je obenem odredila, da žaluje ves češki narod tri dni, dočim je za armado češke republike odredeno 30-dnevno žalovanje. Vsa gledališča po vsej češki republiki, vsi javni prostori in zabavišča morajo biti zaprta tri dni.

Belgrad, 13. oktobra. Jugoslovanska vlada ni proglasila obseidnega stanja ali sploh odredila kake izredne razmere radi umora kralja. Prebivalstvo Jugoslavije je brez razlike mirno in v resnici žalujejo za umorjenim kraljem.

Washington, 13. oktobra. Ameriški poslanik v Belgradu, Charles S. Wilson, sporoča državnemu oddelku ameriške vlade, da Jugoslavija silno žaluje za kraljem. Vseposod pa prevladuje je najlepši red in mir.

Paris, 13. oktobra. Zarota, katere žrtev je postal jugoslovanski kralj Aleksander, je zavzela danes večji razmah in državniški se bojijo, da nastanejo mednarodni zapletljaji. Kot se govori v uradnih krogih, so zarotniki nameravali pahniti Francijo, Italijo, Jugoslavijo, Rumunsko in Čehoslovaško v splošni vojni vrtinec, z blazno idejo, da se na ta način pomaga hrvatski ideji.

Policija je povedala, da so dotični člani mednarodne zarote, katere je doslej prijel, izjavili, da so člani tajne organizacije, katere imena pa nečejo izdati. Člani te zločinske bande so se zbirali v Monakovem, glavnem mestu Bavarske.

Pozneje so preselili svoj urad v Zurich, v Švico, kjer so dobili nekega moškega, katerega imena tudi ne izdajo. Ta jim je preskrbel dovolj denarja. Povedal jim je tudi, da gredo v Pariz, kjer se bodo sestali z nekim drugim moškim, ki je pravkar došel iz Južne Amerike.

Sestali so se v bližini Eiffel stolpa v Parizu. Tu so dobili naročilo, da ubijejo kralja Aleksandra, ko doše v Marseilles. Če bi jim načrt izpodletel, tedaj bi morali narediti nov poskus na življenje Aleksandra, ko bi došel v Pariz. Dotični neznanec iz Južne Amerike je preskrbel tudi vsem članom zarote avtomatične revolverje, ki streljajo z neverjetno brzino.

Roosevelt namerava od-
praviti nevarna železni-
ška križišča v Ameriki

Washington, 13. oktobra. Predsednik Roosevelt se resno bavi z načrtom, kako bi začel z ogromnim delom, da se odpravi nevarna železniška križišča v Ameriki. Z delom bi se pričelo že pozno v jeseni. Na način kot so lansko leto upeljali CWA delavci dobilo razna dela, na isti način nameravajo začeti z odpravo železniških križišč. To je eden najbolj dalekosežnih, največja delovna zadeva, ki jo ima sedaj predloženih vladi. Računa se, da bi dela z odpravo železniških križišč veljala najmanj en tisoč milijonov dolarjev. 75 odstotkov tega denarja bi slo dorektno za delavske plače, ostala svota pa za nakup materiala. Poleg tega, da bi dobilo nad en milijon delavcev pri tem delu, pa je načrt za odpravo železniških križišč po deželi eden najbolj koristnih in dobroteljskih načrtov. Vsako leto se ubije na železniških križiščih tisoč oseb, dočim jih dobi stotisoče nevarne poškodbe. Vse to bi bilo odpravljeno, ko zgrinejo železniška križišča. Poleg tega bi tako delo tudi preprečilo kritiko, ki je nastala pri CWA delih, ko se je predsednika kritiziralo, češ, da CWA dela ne ustvarjajo ničesar koristnega. Glasom načrta, kot je predložen predsedniku, bi železnice plačale polovico stroškov in denar bi jim vlada posodila.

Sprememba med duhovščino
Rev. Anthony E. Winters, dosedaj duhovni pomočnik pri fari sv. Vida, je prestavljen na župnijo sv. Ane v Youngstownu. Rev. Joseph Matun, dosedaj pomočnik v župniji Marije Vnebovzete je prestavljen v hrvatsko župnijo sv. Pavla na 40. cesti. Rev. Victor J. Virant, dosedaj pomočnik pri fari sv. Vida, je prestavljen v župnijo Marije Vnebovzete v Collinwoodu. Spremembe stopijo v veljavo 19. oktobra.

Prepovedano žganje
Zvezni in državni detektivski so te dni v hiši na 3869 W. 132nd St. našli ogromen kotel za kuhanje žganja. Lastnik žganjarne je imel okoli 500 odjemalcev, katerim je redno dovažal munijskega žganja. Policija je zaplenila listo odjemalcev, katere bo v kratkem obiskala, da dožene, koliko prepovedanega žganja imajo na rokah.

Zadušnica
V torek, 16. oktobra, se bo ob 8. uri v cerkvi sv. Vida brala sv. maša zadušnica za pokojnim Jakob Pristavec ob priliki 30-dnevnice njegove smrti. Prijatelji ranjkega so prijazno vabljeni k udeležbi.

Prijazen obisk
V soboto nas je obiskal in si ogledal našo tiskarno rojak Mr. Andy Blažič iz Barbertona. Povedal nam je, da se tamošnji lovci že pripravljajo, da pošljejo deputacijo v Pennsylvanijo po srnjaka. Mr. Blažič je poznan kot izvrsten pevec-tenorist. Hvala za obisk, Andy!

Za očete
Parent-Teacher Association od dobro pozanne Memorial šole v Collinwoodu priredi v torek večer ob 7:30 "Očetov večer." Glavni govornik bo dr. Clarence Stratton, nadzornik angleškega pouka. Po seji bo tudi zabava in se bo dobilo okrepčila. Pripelje te tudi svoje prijatelje s seboj.

Poceni peči
Zavasky Hardware prodaja Grand peči za gretje po \$21.00. Cena prej je bila \$29.00. Z nakupom \$1.00 ali več, dobite stonj emajlirano posodo.

Važna seja
Članice dr. Kraljica Miru, št. 24 SDZ naj pridejo danes večer na sejo točno ob 7:30. Po seji bo "party."

Hčerka umrla
V nedeljo zvečer ob 11. uri je staršem Repić preminula 9 let stara hčerka Antonia. Podrobnosti poročamo jutri.

Pravilnik za brivce
Governor White je včeraj podpisal poseben pravilnik za brivce v državi Ohio.

Silna skrb policije, ko se je
mladi kralj Peter vo-
zil v domovino

Belgrad, 13. oktobra. Mladi kraljevič Peter je danes dospel v svojo domovino. Posebni kraljevi vlak je privozil na jugoslovansko tla pri Jesenicah. Vlak se je tu ustavil in kraljevič Peter je stopil iz voza. Na kolodvoru in okoli je bilo na tisoče slovenskega naroda, ki so prišli od blizu in daleč. Vse je bilo v črnih oblekah. Ljudje so čakali cele ure, da so mogli videti kraljevega otroka. Ko se je prikazal iz voza, ga je narod navdušeno pozdravljalo, ponovno in ponovno. Fant je mirno stal poleg svoje stare matere, rumunske kraljice-vdove in prijazno odzdravljaj ljudem. Stara kraljica je otroka trdo držala za roke, kot bi se bala, da ga ji ne izmakne kak morilec. Kraljica Marija sama je ostala v vozu, ker so jo dogočki zadnjih dni preveč prevzeli. Marija je silno utrujena in zalostna. Medtem je pa odobro regentov, ki vlada v Jugoslaviji, odločil, da mladi Peter ne gre več v Anglijo, da nadaljuje študije. Kot vladar mora biti v svoji domovini, so sklenili regenti. Poleg tega bi morali tudi preveč skrbeti za njega v tujini. Neprestano bi moral biti obdan od močne straže. Peter bo torej nadaljeval študije doma. Regenti so mnenja, da lahko najbolj čuvajo nad otrokom, ako je doma. Medtem pa se poroča, da so demonstracije proti Italijanom prenehale po vsej državi. Ves narod je miromen. Včeraj se je pojavila govorica, da je policija v Belgradu baje odkrila zaroto, katere namen je bil umoriti mladega kraljeviča, ko bi dospel v Belgrad. Vlak so nameravali z bombo pognati v zrak. Policija je naredila več pogonov. Prebivalstvo je silno vznemirjeno. Vlada je poklicala v Belgrad 50 tisoč vojakov iz raznih provinc.

"Copyright 1927"

Naš urednik je dobil v soboto pismo, na katerega kuverti je bil sledeči naslov: Mr. Louis J. Pirc, Copyright 1927, Cleveland, Ohio. In pošta je pogruntala ter točno dostavila pismo. Pisatelj pisma je vzel "naslov" iz dr. žavlanske knjižice, katero je naš urednik spisal v letu 1927 in vzel za vsebino copyright. Vseeno, ameriška pošta je precej iznajdljiva.

Težka bolezen

Že dlje časa se nahaja bolan na svojem domu rojak Anton Majer, 6219 Glass Ave. Kljub težki bolezni pa se dobročinja rad pomeni z obiskovalcem o tem in onem. Želimo, da bi se vrlemu možu bolezen kaj kmalu obrnila na bolje.

Poceni peči

Zavasky Hardware prodaja Grand peči za gretje po \$21.00. Cena prej je bila \$29.00. Z nakupom \$1.00 ali več, dobite stonj emajlirano posodo.

Važna seja

Članice dr. Kraljica Miru, št. 24 SDZ naj pridejo danes večer na sejo točno ob 7:30. Po seji bo "party."

Hčerka umrla

V nedeljo zvečer ob 11. uri je staršem Repić preminula 9 let stara hčerka Antonia. Podrobnosti poročamo jutri.

Pravilnik za brivce

Governor White je včeraj podpisal poseben pravilnik za brivce v državi Ohio.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.00. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00. Za Evropo, celo leto \$8.00. Pošlamska številka 3 cente

SUBSCRIPTION RATES:
U. S. and Canada \$5.50 per year; Cleveland by mail \$7.00 per year
U. S. and Canada \$3.00 6 months; Cleveland by mail \$3.50 for 6 months
Cleveland and Euclid by carriers \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months
Single copies 3 cents. European subscription \$8.00 per year

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83

No. 242, Mon., Oct. 15, 1934

Užaljena Italija

Pretekli teden smo natisnili na tem mestu dvojne članke, posnetih po beograjskem "Vremenu," ki v nazornih besedah kažejo v pravi luči "hrabrost" italijanske armade in italijanskih vojakov, ki so kakor plašni zajci bežali tekom zadnje vojne pred sibiškimi in napol sestražanimi slovenskimi, hrvaškimi in bosanskimi polki. Kakor je bilo pričakovati, je "Vreme" zadelo s svojimi članki v živo in Mussolini je pobesnel, ko jih je čital. Nemudoma je naročil svojemu poslaniku v Beogradu, da je šel protestirati na jugoslovansko zunanje ministrstvo proti pisavi omenjenega beograjskega dnevnika. To se je sicer zgodilo, toda na stvari to ničesar ne izpremeni.

V zadnjem času postaja Balkan za Mussolinija vedno bolj trd oreh. Albanski kralj Zogu, ki je bil doslej povsem navadno orodje Italije in njenih aspiracij, se je pričel v zadnjem času upirati ter ni dovolil, da bi se italijanski priseljenci naselili v rodovitni albanski Mušakija dolini. Mussolini pravi, da mu je definitivno znano, da ima pri albanski protitalijanski politiki Jugoslavija svoje prste vmes ter da je Jugoslavija obljubila Albaniji, da se bo borila ob njeni strani, v slučaju, da se italijansko vojaštvo izkrcava v Albaniji.

V mesecu juniju je priklopel nezadovoljstvo Albancev do vrhunca, ko je priplulo v albansko pristanišče Drač šest italijanskih križark in 16 manjših ladij, kar je imelo za posledico, da je pričelo albansko vojaštvo takoj kopati strelne jake, pripravljeno, da naženejo Italijane s krogli, če bi se hoteli slednji izkrcati. Italijansko brodogradništvo se je naglo umaknilo iz pristanišča ter odplulo zopet v Italijo. Zadnji teden pa je Mussolini zopet ponudil Albaniji visoko posojilo, katerega je Albanija sprejela ter se, vsaj začasno, zopet umirila.

Uvidevši, da se mu politika njegovih nakan na Balkanu izjalovlja, je pričel Mussolini s svojimi bombastičnimi gestami in govori zopet v Italiji sami, da odvrne oči naroda od svojih neuspehov v zunanji politiki. Pretekli teden se je postavil pred očmi italijanske armade na velik bojni tank ter od tam doli kričal zbranim oficirjem in vojaštvu: "Mi moramo postati vojaški narod, da, militaristični narod, še več, celo bojevit narod!" Pri tem pa jim je pozabil povedati najvažnejše, da narod, ki hoče biti bojevit, mora biti tudi neustrašen in hraber. In da res misli, kar pravi, je dokazal s tem, da se morajo dečki že v osmem letu svoje starosti pričeti vežbati v orožju. Poslej bodo v Italiji vsi dečki, ki so dosegli starost osmih let, dobili lesene puške, s katerimi se bodo vadili raznih vaj.

Vojaško vežbanje je razdelil v tri kategorije:

Predvsem bosta dva razreda, ki bosta vsebovala moško mladino v starosti osmih do osemnajstih let ter od osemnajstih do enoindvajsetih let. Treniranje prve periode bosta oskrbovali organizacija Balilla in Avantgarda. Poleg vežbanja se bo poučevalo v italijanskih šolah dvajset ur na teden italijansko vojno zgodovino, v kateri se bo prikazovalo mladini "hrabrost" italijanske armade in "ogromne uspehe italijanskega orožja. Z 18. letom bo postal mladenič član fašistične milice, v kateri bo ostal do svojega 21. leta.

Ko bo dosegel italijanski mladenič starost 21. let, bo prestopil iz milice v redno armado, kjer bo moral odslužiti 18 mesecev. Po odsluženju svojega vojaškega roka, bo mladenič za dobo deset let zopet član fašistične milice ter se bo moral vsako leto udeleževati vojaških vaj, ki bodo trajale dvajset dni v letu.

Tako torej Mussolini, nekdanji socialist in komunist ter zaklet sovražnik vsega, kar je dišalo po kapitalizmu, militarizmu in buržuaziji, danes vzgaja italijansko mladino. Kam bo privedla ta vzgoja italijansko državo, to bo pokazala bližnja bodočnost.

Zgodovina pevskega društva Zvon

Piše Andrew Zagar

(Nadaljevanje)

Ker je Mr. Kolbezen stanoval precej oddaljen od nas, se je moral voziti na ulični železnici. Ker se mu ni mudilo domov, kot nam ne, se je zamudil celo čez pol noč. Takrat so pa kare bolj poredko vozile in je moral včasih čakati po pol ure nanjo in to v zimskem času. To nam je pa začelo delati neprijetnosti, da ni prišel poučevati. Treba nam je bilo misliti na boljše moč, da bomo kaj na predovali. Šli smo spet do Kogoj in mu razložili našo stvar. Povedal nam je, da ve Father Laurici za nekega organista po imenu Simič, ki je že igral v Collinwoodu, a da sedaj dela v neki tovarni. Kolbezna smo nato odšli in mu tudi pove-

dali vzrok. Želel nam je mnogo uspeha ter odšel. Po tistem času ga nismo več videli, a ravno smo vedno želeli, da bi bil navzoč na takih slavnostih kot bo 25. novembra ob priliki naše 20 letnice.

Kmalu je res prišel g. Kogoj s Simičem. (Mr. Simič je pred nedavnim umrl v stari domovini). Malo nas je postrani gledal in se mu je videlo da je precej natančen. Rekel nam je, naj jih par zapojemo, kar smo tudi storili, čeprav malo v strahu. Ker ima vsak pevovodja kolikor toliko različen takt in čut do pesmi, tako je imel to tudi Simič in nam je tako povedal, da bo šlo sedaj malo drugače. Malo je manjkalo, da nam ni ušel takoj prvi večer, ko smo mu povedali, da znamo tudi pesem "V hribih

se dela dan."

"Enkrat sem jo slišal, ko jo je pel nek zbor v starem kraju in od tistega časa jo imam vedno v želođu," je rekel.

Potem smo se pogovorili o tem in onem. Povedal nam je, da ima tudi on svoje muhe. Po vajah smo šli po naši stari navadi malo zalit h Kužniku, kjer smo ga žagali, dokler nam ni rekel gospodar, da bi bilo dobro, da gremo.

Simič je bil dober pevovodja, zelo natančen. Pod njegovim vodstvom smo lepo napredovali. Svetoval nam je, da bi ustanovil mešan zbor. Povedali smo mu, da smo že poskusili, pa da ni šlo.

"Kako da ne bi šlo," se je začudil. "Ni treba samo po odraslih dekletih gledat; taka se omoži, potem je pa ne vidiš več. Dobite mlade, od 14 let naprej, pa bo uspeh."

Res smo šli na delo in v kratkem dobili lepo število deklet. Dal nam je tako težko pesem "Naše gore," s katero smo nastopili v Colonial gledališču ob priliki koncerta pevske zveze.

Priporočil nam je tudi, da bi ustanovili tamburaški zbor, da je to zelo prikladno pri pevskem zboru. Prav v kratkem smo ga ustanovili kot tamburaški odsek Zvona. Svirali smo skoro na vsaki prireditvi. Učil nas je Simič sam. Spoznali smo šele, ko je bilo že prepozno, da on ni bil kos svoji nalogi. V treh letih smo igrali skoro ene in iste komade. Ko smo pa najeli nekega Hrvata, po imenu Sinti, smo vsako vajo po tri ali štiri nove zaigrali. Rekel nam je, da bi morali že sami igrati, ko se že tako dolgo učimo. No, denarja nam je zmanjkalo, na naše mesto je prišla harmonika, mi smo jo s tamburacimi pa počasi pobrali v pokoj.

Po tistem koncertu nas je moralo nekaj iti k vojakom. Jaz sem bil tam 16 mesecev, nekateri so prišli domov pa že v 6 mesecih. Jaz in več drugih nas je mislilo, da nas dolžnost veže, da ostanemo tam in storimo, kar nam bodo ukazali, da bomo prej prišli do cilja: demokracije in svobode narodom na onstran oceana. Pa smo se prav pošteno zmotili, posebno tisti, ki nam je zibeljka tekla na Krasu. Pa kakor danes izgleda, bomo imeli v kratkem priložnost še vso stvar popraviti. Še pred vojno so začeli peveci Zvona med seboj debatirati in te debate so se prinesle na sejo, kako bi namreč prišli do bolj prostorne dvorane. Slišalo se je, da so že pred leti nabrali \$825.00 v ta namen. Torej zakaj bi se ne skušalo te ideje uresničiti. Na seji Zvona se je sklenilo, da se povabi odbornike vseh društev na sestanek, da se združimo za idejo, da si na en ali drug način zgradimo narodni dom. Vsa društva so se odzvala povabilu in na prvem sestanku se je sklenilo, da si zgradimo svoj narodni hram. (Dalje prihodnjiki)

Slike v Barbertonu

Vljudo vas prosim, da priobčite teh par vrstic v dnevniku Ameriška Domovina, katera nam prinaša toliko zanimivih novic od vseh krajev sveta ter lepe povesti.

Sporočal bi rad cenjeni javnosti, da je Mr. Anton Grdina iz Clevelandu obljubil naši fari, da bo na 21. oktobra ob 6:30 kazal v dvorani društva Domovina najnovejšo sliko iz starega kraja, kakor tudi od tukaj. Slike bodo zanimive za nas, kateri smo prišli iz starega kraja, ravno tako tudi za mladino, ki je tukaj rojena, ker bo videla, kje so se rodili njih starši.

Po kazanju slik bo ples in prosta zabava. Igrala bo slovenska godba, katere je bila ustanovljena pred nekaj meseci tu v Barbertonu in so se v tako kratkem času izurili, da če začnemo igrati, da človeka takoj zapu-

sti revmatizem, če ga ima in se bo šel zavrteti. Vsaj tako so meni povedali.

Torej ste vsi vabljeni, farani in drugi v naselbini, da se gotovo udeležite. Ne bo vam žal, ker kaj takega se ne vidi dostiokrat. Ne pozabite torej nedežle 21. oktobra in to točno ob

Nekoliko iz zgodovine srbske kraljeve dinastije

S smrtjo kralja Aleksandra in kronanjem 11 letnega njegovega sina za kralja, je postal jugoslovanski kraljevski prestol del žlahte skoro vseh vladarskih hiš v Evropi.

Prestolonaslednik Peter ima v sebi pol srbske krvi, pol jo je pa raznih drugih vladarskih hiš. Njegova mati je bila romunska princezinja, hči kralja iz hohenzollerske rodbine (nemške) in kraljice, ki je bila bivša angleška princezinja. Po strani svoje matere je princ Peter v sorodu s skoro vsemi vladajočimi rodbinami v Evropi. Po njegovem očetu pa je v sorodu možem, katerih junaška zgodovina, s krvjo pisana, se prepeva po silnih balkanskih gorah.

Njegov priimek je Karađoržević. Kara pomeni—črn. Praded princa Petra in ustanovitelj sedanje srbske kraljeve dinastije je bil svinjski pastir Črni Jurij, imenovan "črni" zato, ker je bil tako temnega obraza in ker je bilo njegovo življenje tako burno.

Črni Jurij je bil hajduk. Beseda hajduk pomeni v balkanskem pomenu bolj patriota kot roparja. Srbija je bila za časa Črnega Jurija pod turškim jarmom. Dežela je trpela pod turškim nasiljem in udano povešala glavo, ko so bile ropane in požgane vasi, ko so Turki odnašali njih žene in dekleta domačinke.

Ampak moški niso mogli prenešati dolgo turškega jarma, pa so šli v gore in postali hajduki. Votline in prepadi so bili njih bivališča. Njih hrana je bilo meso, ki so si ga spekli ob taboriščem ognju. Zenske, ki so sledile možem v gore so bile enako neustrašene. Z nočjem v roki so si upale nã volčem. Samo taki otroci, so ostali pri življenju, ki so mogli prenesti lakoto in težave hajdukovanja. V starosti, ko gredo drugi otroci v šolo, so bili ti otroci že izurjeni v orožju in jahali najbolj divjega konja.

Njih rojaki, ki so ostali v selih in prenašali udarce turškega biča, so čakali, da jih pridejo rešiti njih bratje hajduki. Zrli so vanje kot na njih odrešnika. Lačni so se zbudili zjutraj in dobili na pragu meso in denar. Če so turški roparji požgali selo, so jih v par dneh gotovo zajeli in pobili hajduki in se grozno maščevali za svoje rojake in sotrpine.

Črni Jurij je bil vodja hajdukov. Bil je človek silne moči in nagle jeze. Nobenega svojih četašev ni vprašal za svet. In če se kateremu ni dopadlo njegovo povelje, je dobil palec jekla v rebra ali kroglo v prsa. Črni Jurij je s svojo lastno roko ubil več ko sto ljudi, med temi svojega očeta in brata. Toda vzel je Turkom tudi mnogo srbske zemlje, ki so si jo ti podjarmili. Tako je dobil toliko ljudi pod svojo oblast, da je postal kralj v osvobojeni zemlji. Umrl je nasilne smrti, kakor je živel.

V Srbiji je bil še nekdo drugi, ki se je povzdignil v lastno močjo med narodom. To je bil Milan Obrenović. Obrenović se je zavezal s turškim sultanom. Sultan mu je rekel: "Prinesi mi glavo Črnega Jurija in ti postaneš kralj Srbije. Naročilo je bilo izvršeno in Obrenovićeva dinastija je zavladovala v Srbiji. Skoro celo stoletje so se Karađorževići in Obrenović borili za prvenstvo v deželi. Sedaj je

6:30 zvečer. Ne ob sedmih ali osmih, ampak ob 6:30. Bodite pravočasno v dvorani društva Domovina na 14. cesti. V as vljudno vabi cerkveni odbor. Pozdrav vsem čitateljem Ameriške Domovine.

Fred Udovich, zapisnikar

bila oblast v rokah enih, sedaj v drugih.

Leta 1903 je bil na vladi Obrenović. Skupina častnikov je umorila kralja Aleksandra Obrenoviča, in kraljico Drago, vrgla njiju trupli skozi okno na cesto in prisilili so parlament, da je pozval na prestol princa Petra Karađorževića. Takrat se je nahajal Peter v prognanstvu v Parizu. Učil je razne jezike in prestavljal knjige, da se je preživel.

Ko je prišel na prestol, so ga ljudje vžljubili, ker ni bil oblastne narave kot je bil njegov ded in ne diktator, kot je bil njegov sin.

Ubiti kralj Aleksander je bil po materini strani Črnogorec. Črnogorci so narod junakov. Črnogorec ne nazivlje svoje tovarša moža, ampak ga nazivlje junaka. Možje so visoki ko jelke, res, pravi junaki.

Pred svetovno vojno je vladal Črni gori kralj Nikita. Vladal je celih 57 let. Bil je narodu vladar in obenem tovariš. Ker je dežela revna, so mu razni evropski vladarji pošiljali živce. Kraljica je bila priprava ženica. Lahko si jo videl, kako je šla sama v trgovino, nošec v roki košaro in kanglo za petroleje. Možu je rodila 10 hčera in 3 sinove. Hčere so bile priznane lepote in oče Nikita jih je poslal v inozemstvo, da so se izobrazile in izšolale. Nikita je ženin svoje hčere na vse kraje. Bil je znan kot "tast vse Evrope." Eno hčerko je poročil s ruskim nadvojvodom, druga je sedanja laška kraljica tretja je poročila nekega avstrijskega aristokrata. Ena pa je poročila kralja Petra srbskega in je rodila bivšega srbskega kralja Aleksandra. Po njej torej se je pretakala v žilah kralja Aleksandra kri junaških Črnogorcev. In kralj Aleksander se je izkazal v svetovni vojni in tudi še prej v balkanski vojni kot pravi junak. On je bil edini kralj v svetovni vojni, ki je vodil svoje vojake osebno v boj in prenašal ž njimi v taborišču vse težave vojnih strahot, lakote in žeje, mraza in vročine. Ko so Nemci in Avstrijci prodrli v Srbijo, je vodil svojo vojsko na umiku preko skoro nepristopnih balkanski gor.

Človeški torpedo japonske mornarice

Eno najgrožnejših orožij, ki so bila iznajdena za prihodnjo vojno, je v posesti japonske vojske mornarice, namreč torpedo, ki bo imel v sebi človeka, kateri bo uravnaval torpedovo smer proti njegovemu smrtonosnemu cilju.

Izum takega orožja bi bil nemogoč povsod drugod, izvemši pri japonskem narodu, ki je naredil iz patriotizma naravnost fantastičen fetišizem. Človek, ki se da zapreti v torpedo, mu namreč uravnava smer proti sovrzni ladiji, in ko torpedo zadene svoj cilj, se razleti s torpedom vred tudi človek v njem na drobne kose.

Ko so v japonskih mornariških arsenalih izdelali prvih štiristo teh smrtonosnih torpedov, je japonska admiraliteta izdala poziv za prostovoljce, ki bi bili pripravljeni, podvzeti poizkuse v tem smrtonosnem orožju. Poziv po prostovoljcih, je pomenjal poziv v smrt. Japonska admiraliteta je potrebovala štiristo mladih mož, ki naj bi žrtvovali

svoje življenje, da se ugotovi vrednost novega orožja. In kaj se je zgodilo? Temu pozivu v smrt se je odzvalo pet tisoč mladih japonskih rezervnih pomorskih oficirjev in kadetov. Pet tisoč mladih mož je pripravljen iti v smrt, zaprtih v tesnih torpedih, katere bi vodili proti njihovega cilju, samo da more admiraliteta ugotoviti vrednost novega orožja ter popraviti morebitne nedostatke.

Brezdvomno je, da je teh pet tisoč pomorskih častnikov, izmed katerih so nekateri komaj odrasli dečki dobi, spoznalo ogromno vrednost torpeda, katerega se lahko v času vojne krmariti proti njegovemu cilju. Poslej ne bo nič več pomagalo poveljniku vojnega broda, da bi se izkušal izogniti s "zig-zag" vožnjo smrtonosni jekleni ribi, kateri bi videl brzeti proti svoji ladiji. Torpedo, v katerem bi tičal mož, ter uravnaval njegovo smer, bi bil mnogo okretnejši od vsake oklopnjače ali križarke.

Tak torpedo bi zmanjšal negotovost zadetka od strani posadke na podmornici ali na torpednem čolnu, ki bi ga izstrelila. Podmorski čoln bi samo izstrelil torpedo v splošni smeri objekta, katerega hoče zadeti, nakar bi za vse preostalo skrbel človek v torpedu na svoji kratki vožnji v smrt.

Tekom svetovne vojne se je nekajkrat primerilo, da je izstreljeni torpedo izpremenil svojo smer, se v velikem loku obrnil ter zadel svojo lastno podmornico, ki ga je izstrelila. S tem torpedom bi bilo to nemogoče. Če bi namreč mali žolti mož, ki bi ležal v torpedu, kateri je opremljen z nizkim periskopom, videl, da se mu je krmilo pokvarilo in da brzi smrtonosna riba nazaj proti podmornici, odkoder je bila izstreljena, mu ne bi bilo treba storiti drugega, kakor s posebnim mehanizmom razstreliti torpedo.

Samo psihologiji fanatično-patriotičnega japonskega ljudstva je bilo mogoče zasnovati in udeležiti tako orožje. Ti žolti možje cesarstva vzhajajočega solncea so že po naravi fatalisti. Oni namreč verujejo, da bodo umrli ob času, ki jim je že davno naprej določen. Na to smrt gledajo oni kot na nekaj povsem gotovega. Naj store karkoli, menijo, ne bodo izbegnili tajinstvenih sil, ki kontrolira njihovo življenje. In prav zaradi tega pojmovanja ne poznajo strahu pred smrtjo. Čemu bi se bali nečesa, čemer se ne morete izogniti? Kadar napoči tvoj čas, boš umrl. In če ti ni tako usojeno, boš živel, pa naj se zgodi karkoli.

Kakor smo že rekli, so Japonci fanatično patriotični. Patriotični v takem smislu, ki ga naša zapadnjaška pamet ne more popisati in dodajati. Japoncu je država vse, njegov lastni jaz ne šteje ničesar. Umreti za cesarja, se pravi umreti slavne in zavidanja vredne smrti. Kakor muslimani, tudi Japonci verujejo, da smrt v bitki izposluje nekak potni list v raj. Smrt na bojnem polju prinese čast obitelji ubitega, rodbina od svoje strani pa zopet časti svoje padle uprav po božje ter jim postavlja na svojih domovih oltarčke med svojimi predniki.

Naj pokažemo neki primer japonskega samožrtvovanja:

Lansko leto so Japonci napadali v Mandžuriji kitajsko mesto Kiančančien, ki se je nahajalo onkrat znanega kitajskega zidu. Japonske čete so cele dni obstreljevale debelo zidovje, ne da bi mogle pokazati kak uspeh. Kadar pa so japonske čete napadle v masah, niso dosegle nič drugega, ko da so umirale na debelo pod krogli strojnih kitajskih brambovev.

In poveljstvo je izdalo poziv na prostovoljce, ki naj bi šli prostovoljno v smrt. Ostala je namreč samo ena rešitev problema: žid je treba odpreti. Nemudoma se je priglasilo tristo mož, izmed katerih je izbralo povelj-

stvo troje vojakov. Japonski kemiki so naglo izdelovali veliko, deset čevljev dolgo bombo, katero so napolnili z najstrašnejšimi razstrelivi. To ogromno maso razdelajanja so privezali nato preko hrbtov treh mož, ki so bili pripravljeni umreti, da bi mogli njihovi tovariši naprej. In ti trije so pod svojim ogromnim bremenom stopili iz zakopa, kar je bilo sila nevarno podvzetje, kajti en sam napačen korak, bi utegnil pomeniti ne samo njihovo smrt, marveč tudi smrt njih tovarišev, ki so bili v bližini. Ko so bili končno srečno iz zakopa, so pomahali svojim tovarišem v zadnji pozdrav, nato pa nastopili svojo nevarno pot. Vojaki so prinesli svoje smrtonosno breme prav pod zid, preden so jih Kitajci opazili, tam pa so, ko je bilo breme še privezano nanje, začeli užigalno vrstico. V naslednjem trenutku je bomba eksplodirala na drobne kose ter naredila v zidu veliko vrzel, skozi katero so se takoj zatem usuli japonski vojaki, ki so prispeli v mesto preko razbitih in razmesarjenih udov svojih treh tovarišev.

TULIPAN

Tulipan so prinesli v Evropo iz Turke. V Ameriki je prišla ta cvetlica znatno kasneje. Prvi cvet je našel Konrad Berner leta 1559 na vrtu nekega augsburškega meščana. Nekaj desetletij kasneje je bil ta lepi cvet korže razširjen po ostali Evropi, posebno na Nizozemskem. Radu naglega širjenja in velike cene je nastala v 17. stoletju na Nizozemskem cela katastrofa: radi konkurence je bilo uničenih mnogo trgovskih hiš. Je pa še danes Nizozemska znana kot dežela cvetja, posebno tulipana.

MLEKO STARCEV

Lepa beseda, da je vino mleko za starce, je prišla nekoč v pozabljenje. Kaj je temu si vzrok, ne bomo tukaj približje preiskovali. Morda je temnebovi vzrok naglica in prevrat novejših časov, ali pa je delovanje p nasprotnikov vsake opojne pijače temu vzrok. Kratkoma, v danes se vidi, kot bi več ne mogli vedeti, da vsebuje kozarec dobrega vina mnogo življenjskih moči. Ako to ne bi bilo res, kako je pa potem to, da se dobi tako ravno v vinorodnih krajih sveta toliko ljudi, ki so ućakali visoko starost. Po 80, 90 in tudi več let so stari, pa še vedno pri moči in pri delu. Seve, ljudje so živeli vse svoje življenje zmerno. Res so si ga privoščili vsak dan svojo mero, toda malokdaj so se upijanih. Splah je znano, da se v vinorodnih krajih dobi jako malo notoričnih pijancev.

Nedavno so vzeli statistiko v Bolgariji od 158 ljudi, ki so bili vsi stari več kot sto let. 80 odstotkov od teh je povedalo, da so vse svoje življenje rali pili vino. To je dober dokaz, da zmerno uživanje alkoholnih pijač ne škoduje zdravju, pač pa obratno, pomaga dobremu zdravju. In ker ljudje je zlasti v vinorodnih krajih ućakajo visoko starost, je to čisto znamenje, da je vino res prava mlečna hrana za stare ljudi.

Če verjamete, al' pa ne ...

"Sinoči sem bila tako jezna, da ni bilo govora nistem mogla."

"Oh, kaka smola, da me ni bilo takrat doma!" godrnja mož.

"Kadar bom jaz umrla, ne boš nikdar več dobil take ženice."

"Vsaj upam, da ne, draga ženica."

"Včeraj sem brala v časopisu, da ima žirafa osemnajst palcev dolg jezik."

"Si ji pač nevošljiva, kaj ti ljuba moja ženica."

Prigode lovcev v malajskih džunglah

(Izvirni prevod za "Ameriško Domovino")

Medtem smo slišali, kako je strup umoril človeka v nekaj minutah, videl sem že nebroj manjših živali, ki so kmalu poginile za tem strupom, toda imel pa nisem nobenega pojma, kakšen učinek bi imel strup na takem velikanu.

Zatem smo obrali listje z drevesa ter ga natlačili v vrečo, katero smo naredili iz saronga, jo privezali na trakove ter spustili z drevesa, da je nihala pod nami. Nato smo se trije oborožili s kisi ter se nastavili tako, da bi bili nad seladangom, ko bi se slednji zakadil proti vreči. Komaj je vreča zanihala, se je seladang umaknil nekoliko ritenski, nato pa se zaprašil proti vreči. Jaz sem se bliskovito sklonil ter zamahnil s krisom in mu prizadel veliko rano na tilniku, v bližini grbe. Bik se je obrnil ter se zopet zaletel, zdaj pa se je neke mu domačinu posrečilo, da ga je zadel v oko ter ga oslepel.

Bik se je umaknil nekaj jardov, kjer je obstal. sopihajoč, mukajoč in razkopavajoč tla. Nato se je obrnil zopet k truplu ubogega Alija, kakor da hoče nad njim stresiti vso svojo jezo. Nam se je posrečilo izvabiti ga nazaj s šopom listja, nakar je zopet napadel. In zopet sem ga zadel s krisom na tilniku v bližini grbe.

To napadanje in zbadanje je trajalo skoro celo uro, toda kakor je bilo videti, nismo bili nič bliže svojemu cilju in namenu ko taktar, ko se je vse to začelo. Po vsej priliki ni imel strup nobenega učinka nanj. Na vsak način pa sem bil prepričan, da ga utrujemo in vedel sem, da če bi nam bilo mogoče prebiti še eno noč, da bo moral iti iskati vodo. Toda pri vsem tem je nastala še neka nevarnost: ta ali oni izmed domačinov, trpinčev po žej, bi utegnil na drevesu zblazneti, nakar bi prišel sekati okoli sebe. Zato sem sklenil, da če bomo prisiljeni prebiti na drevesu še eno noč, da se — na diplomatski način seve — polastim vseh njihovih krisov in parangov.

Zdaj smo si pričeli prizadevati, da oslepimo seladanga še na njegovem drugem očesu; izvabili smo ga zopet in zopet nazaj, toda ni se nam hotelo posrečiti, da bi ga zopet zadeli v oko. Blíž se je večer in mislil sem, da je boja za danes konec. Seladang je stal v bližini drevesa ter se za trenutek ni zmenil za vrečo, ki je nihala pred njim. Kri mu je lila iz ducatara ran. Ko je zdaj prestopil za korak naprej, smo presenečeni kriknili: žival je vidno oslabele! Obrnil se je ter omahoval odšel proti džungli, kakor da je popolnoma pozabil na nas.

Dasi nas je spravil v tako zagato in umoril mojega zvestega, neprecenljivega Alija, vendar mi je bilo žal te močne in neustrašne živali. Pokazal je svojo čudovito neustrašnost in je polmrtev bil pripravljen na zadnjo borbo, če bi se kdo izmed nas upal spustiti se na tla. Bila je njegova zmagoda trenutka, ko je poginil.

(Dalje prihodnjič.)

Mojih deset domačinov je bilo razkropljenih po drevju okoli ene in medsebojno smo govorili z drevesa na drevo. Oni so zanašali popolnoma name in imeli "čudodelnost," in jaz, ki sem vedno bolj gorel v vročici, sem izprevidel, da je nekaj treknjeniti. Moja žepa je postala vsakim hipom neznosnejša in oči so me rapidno zapuščale. Zdržijo na mojem drevesu, to so tudi sterili s tem, da so se vihteli od veje do veje, nakar so bili skupaj. Seladang pa se utaboril pod nami, neprestano mukaje in teptaje tla z nogami.

Zdaj sem pričel prešteti nagorožje: poleg parangov smo imeli tri krise in četvero kopij. Parang smo posekali močneje, nato pa smo raztrgali svojo saronge, (malajska oblacija, podobna krilom) v trake ter pričeli kriše koncem vej. Kakor običajno v teh pokrajinah, so bikrisi in sulice zastrupljene in naše upanje je bilo sedaj v dejstvu. Vedel sem, da bi ta

predsednik Zed. držav zaprišežen na 4. marca. Tako je bil Washingtonov termin manj kot štiri leta, ker je nastopil vlado 60. aprila, njegov naslednik je pa nastopil že 4. marca. Kot znano, je sedaj zaprišežen predsednik vedno že na 1. januarja. Tako bo tudi Rooseveltov sedanji termin krajši kot štiri leta, ker je nastopil urad 4. marca, termin mu pa poteče 31. decembra 1936.

predsednik Zed. držav zaprišežen na 4. marca. Tako je bil Washingtonov termin manj kot štiri leta, ker je nastopil vlado 60. aprila, njegov naslednik je pa nastopil že 4. marca. Kot znano, je sedaj zaprišežen predsednik vedno že na 1. januarja. Tako bo tudi Rooseveltov sedanji termin krajši kot štiri leta, ker je nastopil urad 4. marca, termin mu pa poteče 31. decembra 1936.

predsednik Zed. držav zaprišežen na 4. marca. Tako je bil Washingtonov termin manj kot štiri leta, ker je nastopil vlado 60. aprila, njegov naslednik je pa nastopil že 4. marca. Kot znano, je sedaj zaprišežen predsednik vedno že na 1. januarja. Tako bo tudi Rooseveltov sedanji termin krajši kot štiri leta, ker je nastopil urad 4. marca, termin mu pa poteče 31. decembra 1936.

1934	OCT.	1934
Sa	Mo	Tu
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30
31		

KOLENDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

OCTOBER

- 13.—Društvo Pioneers. HBZ, ples v spodnji dvorani SND.
- 13.—Samostojna Zarja, ples v avditoriju SND.
- 13.—Gospodinjki klub Slovenskega Doma na Holmes Ave. priredi zabavni večer z najboljšo večerjo in izvrstno godbo.
- 13.—Društvo sv. Pavla št. 239 KSKJ, plesna veselica v Hrvatskem narodnem domu.
- 14.—Ameriške hčere Slovenije, prireditev v avditoriju SND.
- 20.—Community Welfare Club, ples v spodnji dvorani S. N. D.
- 20.—Društvo Collinwoodske Slovenke št. 22 S. D. Z. priredi banket v Slovenskem domu na Holmes Ave.
- 21.—Jugoslovanske bratske federacije, prireditev v avditoriju SND.
- 21.—Proslava blagoslovljenega bandera društva Najsv. Imena fare sv. Kristine, v farni dvorani.
- 27.—Klub Opel, ples v spodnji dvorani S. N. D.
- 27.—Slovenski Dom, zabava v S. D. Domu na Recher Ave.
- 27.—Društvo Katoliških Borštarnjev, št. 1640, priredi zabavni večer v Plevnikovi Bridge Tavern na 152. cesti.
- 27.—Društvo Kristusa Kravja št. 226 KSKJ priredi plesno veselico v Knausovi dvorani.
- 27.—Zabavni večer ženskega odseka Zadrzne zveze v Slovenskem domu na Holmes Ave.
- 28.—Društvo Eastern Star št. 51 SDZ priredi veliko veselico v Slovenskem domu na Holmes Ave.

NOVEMBER

- 3.—Društvo Danica št. 11 S. D. Z., plesna veselica v spodnji dvorani S. N. D.
- 4.—Slovenski del. klub "Iskra," prireditev v avditoriju S. N. D.
- 4.—Pevsko društvo Ilirija priredi koncert z velikim programom v Slovenskem domu na Holmes Ave.
- 10.—Društvo Glas Clevelandskih Delavcev, št. 9 SDZ, plesna veselica v SND.
- 10.—Klub Ljubljana priredi plesno veselico v S. D. Domu na Recher Ave.
- 10.—Društvo sv. Cirila in Metoda št. 18 SDZ, plesna zabava v Knausovi dvorani.
- 11.—Pevsko društvo Soča, koncert v Slovenskem domu na Holmes Ave.
- 11.—Samostojna Zarja, koncert v avditoriju SND.
- 17.—Društvo Orel, ples v spodnji dvorani SND.
- 18.—Društvo Spartans št. 198 SSPZ, ples v avditoriju SND.
- 18.—Pevsko društvo Cvet priredi opereto v Slovenski delavski dvorani.
- 24.—Društvo Comrades, št. 566 SNPJ., ples v spodnji dvorani SND.
- 25.—Pevsko društvo Zvon obhaja 20-letnico v S. N. Domu na 80. cesti.
- 25.—Jugoslovanski vojni veterani, predstava v avditoriju SND.

- 25.—Proslava sedme obletnice ustanovitve podružnice št. 14 SZZ v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.
- 28.—Društvo Napredek, zabava v S. D. Domu na Recher Ave.
- 28.—Društvo sv. Jožefa št. 169 KSKJ priredi običajno veselico v Slovenskem domu na Holmes Ave.
- 29.—Pevski zbor Zarja, odsek Soc. Kluba št. 27, koncert v avditoriju SND.

DECEMBER

- 1.—Društvo Nanos št. 264 S. N. P. Jednote priredi plesno veselico v Sachsenheim dvorani na 7001 Denison Ave.
- 1.—Pevsko društvo Lira, ples v spodnji dvorani SND.
- 2.—Gospodinjki klub "Na Jutrovem" S. D. D., prireditev v Slovenski delavski dvorani.
- 2.—Društvo Pioneers. HBZ, ples v avditoriju SND.
- 8.—Hi-Steppers Klub, ples v spodnji dvorani SND.
- 9.—Blau Donau, koncert v avditoriju SND.
- 15.—Rostabout Club, ples v spodnji dvorani SND.
- 24.—Slovenska mladinska šola SND, božičnica, v avditoriju SND.
- 29.—Društvo Na Jutrovem št. 477 SNPJ, plesna veselica v Slovenski delavski dvorani na Prince Ave.
- 29.—Društvo Vipavski Raj priredi zabavni večer v Slovenskem domu na Holmes Ave.
- 30.—Dramsko društvo Abreševič, predstava v avditoriju SND.
- 31.—Pevsko društvo Soča, zabava v Slovenskem domu na Holmes Ave.

Januar

- 5.—Društvo Napredne Slovenke št. 137 SNPJ, ples v spodnji dvorani SND.
- 6.—St. Vitus Mothers Club, Prireditev v avditoriju SND.
- 12.—Interlodge League, ples v spodnji dvorani S. N. Doma.
- 19.—Dramsko društvo Ivan Cankar, ples v spodnji dvorani SND.
- 26.—Društ. sv. Janeza Krst., št. 37. JSKJ. Ples v spodnji dvorani SND.
- 27.—Dramsko društvo Ivan Cankar, predstava v avditoriju SND.

Februar

- 2.—Samostojna Zarja, ples v spodnji dvorani SND.
- 3.—Dramsko društvo Abreševič, predstava v avditoriju S. N. D.
- 9.—Društvo Spartans, št. 198 SSPZ, ples v spodnji dvorani SND.
- 10.—Workmen Sick Benefit Society, koncert v avditoriju S. N. D.
- 16.—Dramsko društvo Ivan Cankar, ples v spodnji dvorani SND.
- 17.—Slovenski Sokol, javna telovadba v avditoriju SND.
- 23.—Društvo France Prešern, št. 17 SDZ, plesna veselica v spodnji dvorani SND.
- 24.—Društvo Cleveland, št. 126 SNPJ, plesna veselica v spodnji dvorani SND.

Marc

- 2.—Orel Klub, ples v spodnji dvorani SND.
- 10.—Samostojna Zarja, prireditev in ples v spodnji dvorani SND.
- 24.—Dramsko društvo Ivan Cankar, predstava v avditoriju SND.

APRIL

- 27.—Društvo Orel, ples v spodnji dvorani S. N. Doma.

JULIJ 1935

2. nedeljo v mesecu—piknik Slovenske zadrzne zveze na Močilnikarjevih farmah.

Nadžkof v Rigi lonn je bil brutalno umorjen

Riga, Latvija, 13. oktobra. Nadškof lonn, od ortodoksne katoliške cerkve, je bil večeraj umorjen. V delavni sobi stanovanja, kjer je bival nadškof, je izbruhnil ogenj. Ognjegasci so dobili napol zgorelo truplo nadškofa v sobi. Vse sobe v stanovanju so bile v skrajnem neredu, kar kaže, da je morilec obenem tudi oplenil stanovanje nadškofa.

Od Soče do Jadrana

—Sodnik in tožitelj, Slovenci, stranka slovenska. — S Krasa, avgusta 1934. Na Krasu niso zanimive samo svetovnoznane kraške jame in luknje, ne samo teran in "pršut," ampak tudi nekaj drugega. Ta specialiteta so kraška ljudska sodišča, vsaj nekatera. Zato so pa naši ljudje, ki imajo posla z njimi, res pravi reveži, zaradi besede in predvsem zaradi denarja. Da vam povemo en primer:

V nekem večjem kraju na Krasu obstoji tako sodišče, v katerem sedi gospod sodnik čiste in pravega slovenskega imena, ki si ga je seveda prekrščenim primkom. Zna pač bolje slovenski nego italijanski. Tajnik je tudi Slovenec, dvakrat krščen. Za tolmača fungira istotako Slovenec s prekrščenim primkom. Oba znata najbolje slovenski jezik. Tožena stranka pa ne zna niti besedice italijanščine in mora imeti omenjenega tolmača za italijanščino. Stranka torej po svoje zadeve v slovenščini in tolmač jih prevede na italijanščino, kakor to zahtevajo paragrafi, in oba, sodnik in tajnik lepo poslušata italijanski prevod in ne marata slišati slovenskega izvirnika, čeprav ga bolje razumeta in sta ga že slišala. To seveda jih nič ne ovira pri njihovem delu. Torej Slovenci se v svojem jeziku ne smejo razumeti in proti vsej logiki morajo vzeti tolmača, četudi so že stvar slišali in umeli. Tudi sami Italijani se tej komični zadevi od srca smejejo, da Slovenec Slovincu v italijanščini pove, kar je prvi Slovinc povedal. V letu Gospodovem 1934. . .

Karabinjerji izlorabljajo naša dekleta. — Trst, septembra 1934. Znano je, da so med karabinjerji tudi taki tiči, ki so le navadni postopači in ki mislijo, da ta njihova služba obstoji le v pohajanju in lenarjenju. Zato ni čuda, da se marsikdaj pripetijo "neljubi dogodki," zaradi naših deklet. Tako je nekoč karabinerska patrulja vršila službo med Sežano in Orlekom. Bila je ravno nedelja in dve dekleti sta se vračali z nekega plesa domov. Karabinerja sta ju prosila, naj gresta z njima, toda dekleti sta molčali in pospešili korak. Ko pa sta karabinerja še naprej silila v nje, je eno dekle odgovorilo, naj se nikar ne brigata zanje. Končno so se pa vendar sprijaznili in šli skupaj. Toda kmalu se je pokazalo, kam pes taco moli. Karabinerja sta ju začela mamiti, a ker nista dosegla z besedo, sta se poslužila sile. Ko sta dosegla, kar sta želela, sta jima zagrozila s smrtno, če kaj črhne o tem pri njihovih predstojnikih ali pa, ako bi ti na kak drug način izvedeli. To je lep primer zlorabljanja, pri katerem ni prišla do izraza samo spolna razdraženost laških gospodarjev, ampak igra tu vlogo tudi političen moment. Če ne dovoliš tega in tega, čeprav je proti vsem postavam in zakonom, si pri njih že anti-fašisti in protinacionalni element, kar povzroči predvsem gospodarsko smrt.

—Goriška prefektura moti ljubljansko radio-postajo. — Gorica, septembra 1934. O tej zadevi se je že na dolgo in široko poročalo. Vendar pa so bila mnenja o kraju moteče italijanske radio postaje različna. Sumilo se je celo, da vrši to delo vojaška postaja na letališču v Mirnu, čeprav so nekateri menili, da moti goriška radio oddajna postaja, ki je instalirana na prefekturi. Zadnje vesti pa to mnenje potrjujejo. Poslopje goriške prefektore na Travniku ima v pritličju na dvorišču posebne prostore, ki so namenjeni tej postaji. V veliki sobi so nameščeni vsi aparati in motorji radio postaje. Tukaj je tudi pult z vsemi pripravami za re-

guliranje in upravljanja vseh mehanizmov. Vse je avtomatično in vsako kretnjo kažejo zelene in rdeče signalne luči, ki opozarjajo radio telegrafista na napake in delovanje postaje. Aparat je najmodernejšega sistema Telefunken in je stal nekaj stotisoč lir. Naravnano je skoro na isto dolžino vala kot ga ima ljubljanska radio postaja. Da lahko moti, je tudi dovolj močan. Ima namreč 4—6 kw. Upravlja ga nek Kalabrež. Zraven pulta ima zvočnik, da lahko posluša Ljubljano in pri rokah ima vedno brzozvoni aparat, da moti, kadar je treba. Sicer pa, če ima čas, čita časopise.

—Fašistovska šola v Julijski Krajini. — Col pri Repentabru, 10. septembra 1934. Zdaj imamo po Krasu že samo italijansko učiteljsko in po večini ženske. Med zadnjimi slovenskimi učitelji, ki so jih spravili v norantranjost, je bil naš. Prestavili so ga v Abruzzo, v zanemarjen kraj, kjer ima vrhu vsega križe z nerednimi in umazanimi otroci. Med njimi bo moral preizkušati, kaj pomeni italijanska zanesljivost in ljubeznivost.

Sedanja šola je res nekaj posebnega. Včasih so se otroci učili, danes telovadijo, delajo izlete. . . Učitelji se spomnijo, da je treba kam na izlet, obljubijo otrokom to in to, da se bodo peljali po železnici in podobno. Ko pa pridejo v Dol do postaje, jim razodenejo, da so zamudili in da bodo šli peš v Dutovlje ali kam drugam. Tako lažejo otrokom o dobrotah, ki jih nikjer ni. Otroci obrobijo obleko, zapravljajo denar, domane delajo, v šoli se ne uče — ni čuda, da so doma nezadovoljni in da trezni kmetje doma otroke kratkomalo sezujejo, da ne bi mogli na izlet. Čevlji so vendar dragi in denar je težko dobiti in če učitelj tega ne sprevidi, morajo nastopiti starši.

Napravili so nam vodovod, a ostal je na Poklonu. Vrhovci in drugi se jeze, da je prišel samo do župana, kakor da ga naprej od njega ne rabijo. Grozda je po zgornjem Krasu malo, ker je cvelo v dežju. Kaže, da bo teran pri nas po 4 lire na debelo, ne na drobno. Na spodnjem Krasu bo pridelek veliko boljši.

—Zopet številne aretacije. — Trst, 17. septembra. — Pred dvema mesecema je naš list poročal, da je bila aretirana konec meseca junija t. l. v Nabrežini večja skupina fantov, med katerimi so bili znani Pertot Milan, Pertot Albin, Doria Anton, Burger Josip in Jordan Martinis. Kot poročajo iz Nabrežine, ni bil dotedaj še nobeden izpuščen iz preiskovalnega zapora in so torej vsi pridržani. Točno število aretiranih v tistem času pa nam še do sedaj ni znano. Kot smo že poročali, jih niso aretirali vseh skupaj, ampak skoro vsakega posebej in v večjih časovnih presledkih. Tudi nihče ne ve, kakšne grehe so jim naprtili. Vsekakor se pa sumi, da so jih obtožili antifašizma in delovanja proti italijanski naciji, kakor je v takih slučajih navada. Pred kakimi tremi tedni je policijska oblast zahtevala od vojaških oblasti, da ji predajo Stanislava Caharijo, starega 21 let, ki je pred kratkim šel k vojakom in je bil poslan, da odsluži vojaški rok nekeje v Italiji. Med tem časom, ko je bil pri vojakih, so baje policijske oblasti izsledile, da je tudi omenjeni fant zapleten v afero z aretiranci. Vojaške oblasti so tržaski kvesturi privolile in tako je moral Stanislav Caharija sleči vojaško suknjo in iti v tržaski zapor. Njegovi starši v Nabrežini so nad vse vznemirjeni nad usodo svojega sina. Dalje se širijo vesti, da je policija v zadnjem času izvršila tudi nove številne aretacije tako v Nabrežini kakor v

okolici. Toda kljub temu ne moremo dobiti nikakih točnih podatkov o obsegu aretacij. Gotovo je to, da so izvršili te nove aretacije na podlagi prvih, ki so jih izvršili meseca junija. Ni izključeno pa, da niso vse te številne aretacije v Nabrežini in okolici v kakšni zvezi z onimi v Trzinu in okolici, o katerih smo tudi že poročali. Vse te vesti o prejšnjih in sedanjih aretacijah pa nam zopet verno kažejo, v kakšni psihozi živi naš fašizem. Povsod vidi samo nevarnosti za svoj obstoj in zato se ga polaščuje manjja aretacija, konfinacija, policijskih nadzorov in drugega. Sad tega bo gotovo kak ogromen proces pravega fašističnega kova.

DNEVNE VESTI

Ameriški dolar se bo ponovno pocenil

Washington, 12. oktobra. Veliko presenečenje je zbudila izjava senatorja države Ohio, Robert J. Bulkleya, ki je vpliven član senatnega bančnega odseka, in ki je povedal, da namerava vlada ponovno znižati zlato vsebino ameriškega dolarja. Na to izjavo senatorja so začele borze po deželi hitreje poslovati. Cena pšenice se je dvignila za 3 do 4 cente pri bušlu, in cene delnic so šle navzgor od \$1 do \$3. Cena srebra se je dvignila za dva centa in pol pri unci. Senator Bulkley se je posvetoval večeraj dolgo časa s predsednikom Rooseveltom in je moral najbrž od njega dobiti potrdilo, da se bo ameriški dolar ponovno inflirano.

150,000 ljudi pri skupnem obhajilu v Argentini

Buenos Aires, 13. oktobra. Več kot 150,000 moških se je večeraj zjutraj udeležilo skupnega sv. obhajila ob priliki evharističnega kongresa. Ljudi se je obhajalo na prostem, na obseznih prostorih, kjer se je vršil Evharistični kongres. Na čelu vseh obhajancev je bil predsednik argentinske republike Justo z vsem svojim kabinetom. Nad 500 duhovnov je obhajalo ljudi.

Mrs. Roosevelt postala mlada s 50. leti

Washington, 13. oktobra. Mrs. Anna Roosevelt, soproga predsednika Roosevelta, je praznovala večeraj svoj 50. rojstni dan. Napram mnogim, ki so prišli častit, se je izjavila, da je šele sedaj postala — mlada.

MALI OGLASI

Prodaja poceni

avtomobil, Ford coupe, model 1931. Je le malo rabljen in mehanično v najboljšem stanju. Poizve se na 1240 E. 61st St. (243)

Odda se

rednim plačnikom pet lepih sob, kopalnice, zgorej, garaža. Samo \$16.00 na mesec. Nahaja se na 7618 Cornelia Ave., blizu 74. ceste. Lastnik je v nedeljo na prostoru od 10. ure zjutraj do 3. popoldne, ali se pa zglasite na 7113 Myron Ave., nasproti cerkve na 71. cesti.

Dve sobi

se oddati v najem fantom ali dekletom. Za naslov vprašajte v uradu tega lista. (243)

V najem

se dajo tri sobe, kopalnice, gorka voda. Spodaj. Rent samo \$11. Vprašajte na 1106 E. 64th St. (Oct. 9. 13. 15.)

Pozor na mesene klobase!

Izvrstne mesene klobase smo začeli sedaj izdelovati. To so jako okusne klobase. Le pridite k nam in se boste prepričali. Vsi oni, ki so lansko leto pri nas kupili mesene klobase so bili jako zadovoljni in so jih tudi drugim priporočili. Te fine klobase dobite samo pri

Josephine Russ

951 E. 69th St.

Jako čisti prostori za izdelovanje klobas, kot se vsakdo lahko prepriča. (Oct.12.15)

Vsak dan ena

Zakaj je bila inavguracija na 4. marca? Leta 1788 je odločil kontinentalni kongres, da se morajo brati elektrorji prvo sredo v januarju 1789. Na prvo sredo februarju naj se zbero in volijo za predsednika Zed. držav. Zato je bila inavguracija na 4. marca. In prva sredo v marcu je bila ravno na 4. Tako so leta 1788 odločili, da naj bo vsak

Kača

Za "A. D." prestavil M. U.

"Ježeš, gospod vahtmajster vedo. To je bilo tedaj, o priliki zadnjega velikega vpada Bošnjakov, v letu štiridesetem, Bog v nebesih, ali je bila to strašna noč! Sedemnajst let mi je bilo šele tedaj, tako mlada sem se poročila. Saj je bil prav za prav moj stric ta Horvatič, bi bil ravno tako lahko moj oče." "In pogrešani je bil rojen kdaj?" "V letu dvainšestdesetem." "Imenuje se torej?" "Nu, da — Katič." "Branko, to je Branimir Katič. Inženjir?" "Da, gospod stražmojster. . . Dala sem ga študirati za drag denar in težke žrtve. Nebeški Bog, saj človek stori vse za otroke, kajne? Človek upa, da bo nekaj boljšega —" "Njegov oče?" "Gospod vahtmajster vedo." "A to je končno postranska stvar. Vaš sin je čisto prihajal domov?" "Seveda, kako ne bi. Saj si je s tem nekaj prihranil. Jedel je tu ob praznikih in nedeljah, tobak, kakor so že dandanes ti mladi študirani gospodje, da ne morejo pogrešati cigarete, nu, da, kako veselje mora imeti človek, in perilo in tako. Gospod vahtmajster so ga sami večkrat videli, saj se ga spominjate —" "Tu je bil poslednjič —" "Triindvajsetega junija. Dan pred svetim Ivanom. Zvečer." "Je ostal tu do —?" "Do kakke ure pred polnočjo. Ali pol ure." "In je odšel v katero smer?" "Kakor običajno, gospod, kakor običajno, v Stojdrago, na čelo." "To je dolga pot." "Za mladega človeka! . . . Pa je čisto prenočil tudi doli v

barakah, v kantini ali pa v steklarni pri poslododji."

"Iz katerih okolištin sklepa-te, da se je ponesrečil ali izginil? Zakaj ne bi odšel prostovoljno kam?"

"Gospod stražmojster, ko pa je šel po poti tja gori, a se ni javil na delo in se tudi drugje ni pokazal."

"Ali je imel vaš sin sovražnike?"

"Gospod stražmojster, tega ne vem. Kje, vprašam, naj bi imel tak mlad človek sovražnike? Saj ni nikomur storil zalega."

"Vaš sin se je baje družil mnogo z ženskami."

"Ježeš, gospod vahtmajster, kakor je pač mlad človek, ki pride baš iz šole. A gotovo ne več in ne manj kakor kdo drug."

"Znano nam je, da je že češče zalezoval dekleta in poročene ženske ter s tem vzbujal nezadovoljstvo."

"Mož Branko, da bi kaj takega? . . . To bi vendar morala jaz najprej vedeti. Saj pridejo običajno k materi . . . A ravno na tem se vidi, kako so ljudje hudobni. Tako govori zavist. Najbrže si ga je katera vtepla v glavo, zato ker je študiran in ima bodočnost pred seboj. Ježeš, a kaj govorim, ko ga vendar ni več med živimi. Nak, tako so ljudje hudobni in zavistni! A saj se je tudi meni tako godilo vse življenje. . ."

"Tako nam je bilo sporočano," je ponovil stražmojster s podarkom. "Mogoče pa gre tudi za maščevanje."

"Maščevanje? Sveta Marija, zakaj neki? Saj moj Branko vendar ni storil nikomur ničesar."

"A z vami je živel lepo složno?" je vprašal stražmojster neposredno in nekam zablisnilo se je v njegovih temnih, mirnih očeh.

"Z menoj? Nebeški Zveličar! Ko pa sem njegova mati — ali, Bog v nebesih, sem bila —"

"Znano nam je, da sta se večkrat prepirala," je nadaljeval ravnodušno stražmojster, "in sicer hudo prepirala."

Horvatička je pozelenela: — "Kdo je to rekel?"

"Tako nam je bilo poročano. Opazovali so vas. Prepirala sta se celo pred gosti."

"To je laž! To je ljudska zavist, zato ker je bil moj Brankec študiran in si je pomagal naprej . . . Kdo je to rekel?"

"Tako smo poizvedeli." Orožnik je kratko pogledal iz svojih zapiskov. "Pogrešani vam je očital svoje rojstvo, vaše življenje ter tudi vaše podjetje?"

Stara se je borila za sapo. . .

"Kaj vsega ne veste, gospod vahtmajster! . . . Meni da bi očital? . . . In moja obrt predbačival? . . . Rada bi videla tistega, ki bi se to upal. Moja obrt je poštena: Kaj vsega ne veste!"

Hripavo se je zasmejala. "Izgleda to izpraševanje že skoraj kakor zasliševanje, a ko se vendar gre za mojega sina. Jaz sem stara, uboga ženska."

Stražmojster je pogosto sli-nil svinčnik in s težko roko beležil. "Že kakih petindvajset let sta v precej tesnem razmerju z nekim Jernejem Stermelcem, voznikom iz gornje steklarne. Ta čisto prenočuje pri vas."

Horvatička je pobledela in sklenila roke. "Kaj še vse pride? . . . Ali to spada sem? Mar

sem v spovednici sedaj? . . . Uboga zapuščena ženska v tej rokavniški divjini, ali naj bom morda brez slehernega prijateljs-tva in zaščite? Gospod vahtmajster, že večkrat ste mi izkazali kot gost čast, a danes se moram nad vami v vsej svoji žalosti čuditi."

Oni je dalje listal po svoji beležnici. "Često so se vršile proti vam tudi preiskave. Enkrat leta — leta devetinšestdesetega, drugič leta štirinšestdesetega."

"Tudi to boste izkopali! . . . In kaj še? . . . Konfinka je od ogorčenja porasla. "Ali pogrečamo mojega sina ali sina koga drugega? . . . Ali morem jaz za hudobijo ljudi, ki naj bi raje pred svojim lastnim pragom počistili gnoj, mesto da vzdigujejo to malo prahu pred mojimi? . . ."

Mar sem predkaznovana, z izjemo kake male carinske zadevice ali prestopka v obrti, kakor pač pridejo take stvari v taki obmejni gostilni, sekature, šikane, kajti človek hoče živeti, četudi je le osamljena ženska brez vsega varstva! . . . Takoj ko so Bošnjaki obstrelili pokojnega Horvatiča in sem skoraj umrla od strahu, kje je bila tedaj žandarmerija s svojim natančnim izpraševanjem in kje so bila so-dišča in kje odškodnina za to, da ni človek dobil pomoči, za katero plačujemo težke davke? . . ."

In sedaj, ko me je doletela zopet težka nesreča, me še žalijo in razburjajo. . . Da, tako se postopa s staro, zapuščeno vdovo, ki vse svoje življenje ni storila drugega, nego da se je mučila in garala. . ."

Stražmojster je bil neomajljiv. "Ali sumite vi sami koga?"

"Ničesar več ne bom govorila, niti besedice ne. Samo pred sod-nijo še, ako me bodo pametno in v redu vprašali. Saj itak vse narobe obrnete. Ne, jaz ne sumim nikogar."

"Ali je imel pogrešani kako orožje?"

"Jaz ne vem ničesar o tem. Morebiti, da si je kdaj kupil samokres, kakor pač store takile mladi ljudje, dijaki in tako. . . jaz ne vem."

"Ali je bil trezen?"

"Nikdar ga nisem videla pijanega. Moj Branko je bil gospod, izobražen človek."

"Ali izključujete možnost, da bi bil izvršil samomor?"

"Zakaj naj bi? On in kaj takega, kar je povrh še smrten greh! . . . Ko se mu je dobro godilo in je imel vse, kar si je po-želet. . ."

"Tisto noč je bilo čuti strel."

"Da, vem, tudi drugi so mi pravili o tem."

"Ali ste tudi vi čuli strel?"

"Spala sem že. Mirno vest imam zato. Zvečer sem na smrt trudna. A saj je bilo tudi pre-daleč, kakor so mi drugi pravili, da bi lahko slišala."

"Ali imate kako orožje v hiši?"

"Jaz? Kaj naj bi jaz z orožjem? Jaz ne hodim na lov. Tu-di roparski poglavar nisem. . . Morebiti, da je kje v hiši stara zarjavela puška, katero je imel nekdanj Horvatič."

"Kasneje bom preiskal hišo." Ostro je opazoval stražmojster starkin obraz, a vendar ni ona niti s trepalnico trenila. "Pogrešani je baje nastopal zelo gospodovalno v tej hiši?" Sedaj jo je dušilo.

"Od kje imate zopet to? . . . Ko bi bil enkrat večino vendar on podedoval, naravno."

"Često je tudi od vas zahteval in dobil večje zneske."

"Da, res je, mnogo denarja je trošil. Pač mladost, ki se hoče po trdem učenju izživeti in nima še spoštovanja do trdo prisluznega krajcarja."

"Ali je tisti večer tudi dobil kaj denarja? Namreč tako, da bi kdo videl in vedel?"

"Ne, ničesar."

"On pa je na to računal. To vam je znano?"

"Jaz ne vem."

"Prejšnji dan ste bila v Za-

grebu in ste dvignila večjo vso-to."

"Tu se vidi, kaj vse ljudje govore, gospod vahtmajster. V Zagrebu sem bila, a nisem niti petice dvignila, lahko povprašate. Niti petice! Pa niti v hranilnici nisem bila. Obiskala sem neko prijateljico in še nekatere druge opravke sem ob tej priliki opravila."

"Ta prijateljica je bila vaša nekdanja odjemalka."

"Nu, ali se vam tudi to že zdi sumljivo?"

"Ženska, ki je pri vas v službi, je hči pokojnega steklarja Graberta?"

"Kakor ukažete, gospod vahtmajster. In kaj naj ima ona opraviti poleg?"

"Ta steklar je v vaši hiši ali pred vašo hišo umrl nenadne smrti?"

Horvatička si je, kakor bi hotela sapo loviti, segla za vrat. "Ali naj bi bila jaz sedaj ubila tudi starega, bolnega, napol norega človeka?"

"Omenjena ženska je bivala nekaj časa pri vas pod tujim imenom?"

"Samo ime si je spremenila, kakor ste ga vi sami čuli, gospod vahtmajster, a vendar je imela vse papirje v redu, ako že smem prositi. Moja gostilna ni noben roparski blog, čeravno je dosti ljudi na svetu, ki me hočejo napraviti slabo. Ni hotela, da bi jo kdo poznal in nadlegoval, to je vse. In kolikor se očeta njenega tiče, je bila prepričana, da je dobro preskrbljen na gradu pri gospodu grofu in je mislila, da je pač najboljša, da ga več ne vidi, ko se že itak ni dalo več pomagati in ko jo je on sam enkrat pahnul v svet. . ."

Orožnik je kratko pokimal. — "Pokličite to osebo."

Horvatička je poklicala Ljubico.

"Berta Grabert in ne Ljubica Jamnik: pozivam vas v imenu postave, da poveste vse, kar veste."

Ona, katero so že tolikokrat

zasliševali in so jo oblastva opečatila, se ni ustrašila.

"Jaz ne vem ničesar. Gospod Branko je bil zadnja dva večera tu. To je vse."

"Sam?"

"Sam. Le tisti večer prej je bil tu neki Hrvat, cestni delavec, a ta se je takoj umaknil."

"Ta Hrvat se imenuje?"

"Prav za prav Primorec, doli od Reke doma, vsaj po govorici. A bogami, da njegovega imena ne vem."

"Ali ste tudi vi slišala o tem strelnu?"

"Sama sem ga slišala, odmev namreč. A mogoče, da sem se tudi motila. Bilo je kresno noč in to noč se v hribih mnogo strelja."

"Ob kateri uri?"

"Dolgo po polnoči. Dejala okoli ene ure."

"Pogrešani je že odšel?"

"Dejala bi, da je odšel enajsti in en četrt."

"Koliko pešhoje bi vzelo tu do mesta, kjer je padel stre-po vašem mnenju?"

"Največ kake pol ure."

"Poznate dobro okolico?"

"Tu sem bila rojena in vzrasla."

"Ali vas je pogrešani zasledoval?"

Berta po bliskovito sprem-njenem pogledu je skomignila rameni. "Kakor so pač ta gospodje v teh letih."

"Bila ste v Sisku, Varaždinu, Čakovcu, Kanjiži, Reki?"

Dalje prihodnjič

PEČI!

PEČI!

ZNIŽANE CENE

na cirkulirajočih pečeh

Za gretje 3 sob
vredna \$29.00

SEDAJ \$21.00

GRAND, vse iz železa lite komb. peči
vredne \$19.00, SEDAJ \$9.50

ZASTONJ

ZA 3 DNI SAMO emajlirana posoda — 35c vrednost — z nakupom \$1.00 ali več.

ZAVASKY'S HARDWARE

6011-13 St. Clair Ave.

ENDicott 5141

IZKORISTITE

NOVE NIZKE

IZLETNE CENE

ZA VSO EVROPO

ki jih nudi

ITALIAN LINE

cena za

Potovanja na oba kraja

SAMO

1/3

VIŠJE

kakor za eno potovanje v Evropo

V Evropo

Iz Evrope

SAVOIA 27. oktobra

REX 22. novembra

SATURNIA 3. novemb.

VULCANIA 5. decemb.

REX 9. novembra

SAVOIA 4. decembra

SAVOIA 23. novembra

REX 27. decembra

REX 1. decembra

REX 27. decembra

Za pojasnila se obrnite na lokalnega agenta ali
1000 Chester Ave., Cleveland, O.

ITALIAN LINE

ZAHVALA

Prav lepa in iskrena zahvala vsem našim prijateljem, znancem in rojakom, kateri so ob smrti našega brata FRANKA ZALAZNIK darovali vence in svetlice. Vsem onim, kateri so darovali za sv. maše in vsem, kateri ste dali svoje automobile na razpolago in šli za pogrebom.

Prisrčna hvala tudi častiti duhovščini fare sv. Vida za naklonjenost. Fathru Andreju za pogrebna opravila in Fathru Virantu za opravljene molitve za pokojnega. Lepa hvala tudi pogrebniemu zavodu Jos. Žele in Sinovi za lepo vodstvo pogreba in naklonjenost. Še enkrat kličemo vsem: najlepša hvala! Bog plačaji!

JOSEPH in MARY KNE, AUGUST in JOHNNY ZALAZNIK.

V Clevelandu, O., 15. oktobra 1934.

Bodite pripravljeni

Kupite si premog že SEDAJ.
L. R. MILLER FUEL INC.
1007 E. 61st Street. ENDicott 1032

Maytag pralni stroj

samo \$49.50

Mandel Hardware

model 80

noviran

15704 Waterloo Road

odprto zvečer